

Beredskapsplan for rømming/mistanke om rømming					
Tittel:	Beredskapsplan for rømming/mistanke om rømming			Side:	1 av 7
Kategori:	Håndtering av risiko/Beredskapsplaner			Versjon:	9
Utarbeidet av:	Tor-Einar Olaussen	Dato:	20.09.16		
Endret av:	Kent David Pedersen	Dato:	02.08.24		
Godkjent av:	Erik Sommerli	Dato:	02.08.24		
				Publisert dato:	02.08.24

HENSIKT

Planen er vårt verktøy for å begrense rømming og skadevirkningene av rømming. Planen avklarer roller og ansvar og beskriver hvordan og hva de involverte skal foreta seg, herunder å sørge for at strakstiltak og varsling blir iverksatt så raskt og effektivt som mulig for å minimere konsekvenser og hindre gjentakelse. En sjekkliste sikrer at nødvendige handlinger blir gjennomført, og dokumentasjon på dette.

Håndtering av beredskapshendelser/kriser er et lederansvar, men alle ansatte i Ballangen Sjøfarm skal ha kjennskap til våre beredskapsplaner.

ANSVAR

Daglig leder og Driftsleder

Samdriftsavtalen mellom Ballangen Sjøfarm og Cermaq Norway (CNO), regulerer det felles ansvaret vi har for samdriften i Ofoten, også på dette området.

BESKRIVELSE

Hvordan oppdage rømming eller mistanke om rømming?

Rømming kan oppdages på flere måter.

Mistanke om rømming kan være, men ikke begrenset til:

- Hull i not eller hoppenett av størrelse som gjør at fisk kommer seg ut.
- Det observeres laks utenfor merdene eller at det fanges oppdrettsfisk i nærheten av anlegget (uavhengig av hvor den eventuelt stammer fra)
- Det observeres fremmed fisk i not.
- Fiskere eller andre melder om fangst av mulig oppdrettsfisk.
 - Dersom bedriften får meldinger om fanget oppdrettsfisk i våre nærområder, er vi også pliktig å varsle myndighetene om mistanke om rømming
- Fiskeridirektoratet/Fylkesmannen/Statens Naturoppsyn/Kommunen har fått innrapportert fangst av mulig oppdrettsfisk.

Håndtering av sak

- Den enkelte lokalitet har spesifikk – Alarmplan rømming – som definerer ansvar og oppgaver i tidlig fase av mistanke og/eller oppdaget rømming. Det er en forutsetning i denne beredskapsplanen at alarmplanen er fulgt.
- Daglig leder og evn. Leder Sjø (CNO) trer inn i håndtering av rømmingssak så raskt som mulig. Følgende kontrolleres i rekkefølge:

Sjekkliste/kvitteringsliste for – handling ved rømming/mistanke om rømming			
Ansvar	Krav til utførelse	Kommentar	Dato, kl. slett og sign når utført
Driftsleder	Varsle daglig leder, alternativt Leder Sjø (CNO)		
Driftsleder	Dersom det oppdages hull (maskesprott) i not som er stort nok til at fisk kan passere er dette å betrakte som mistanke om rømming. Hull i not sys sammen dersom mulig, evn. dekkes hullet til eller heves skadestedet over vannlinjen.		
Driftsleder	<u>Sette gjenfangstgarn:</u> Finn straks frem gjenfangstgarn og sette disse på utsiden av merde nært hull snarest mulig. Lokaliteten skal ut fra vurdert skadeomfang (ant mulig rømt fisk) ta i bruk tilstrekkelig mengde egnet utstyr for gjenfangst, samt benytte utstyret optimalt ut ifra de naturgitte forhold som foreligger. Garntype velges ut fra størrelse på fisk i anlegget		
Driftsleder	<u>Påkalle hjelp:</u> Vurder å påkalle hjelp til garnsetting eller annet fra andre aktører i området som for eksempel fiskere og andre oppdrettere		
Driftsleder	Er dykker kontaktet?		
Driftsleder	ROV/kamera kontaktet?		
Driftsleder	Dersom fisken som antas rømt er syk, det foreligger mistanke om sykdom, eller fisken er under medisinerings, varsles Mattilsynet.		
Driftsleder	Ved mistanke om rømming, f.eks. når lokale fiskere melder inn rømt fisk: Ta ut DNA-prøver fra fisk til sporing i henhold til «Prosedyre for skjellprøver».		
Driftsleder	Forlat ikke anlegg før klarert med overordnet		
Driftsleder	Registrering: - Fishtalk - Som kvalitetsavvik i avvikssystemet		
Daglig leder	Avklar med driftsleder om hvem som skal melde saken videre til fiskeridirektoratet: Fiskeridirektoratet skal varsles senest innen 2 timer via nettsiden: fiskeridir.no – Min side – MELD RØMMING – Melding om rømming – del 1 Fiskeridirektoratet ble varslet innen 2 timer alternativt på tlf: 55 23 83 37/ 911 03 277		
Daglig leder	Oppstart gjenfangst meldes til Fiskeridirektoratets regionskontor og Fylkesmannens miljøvernavdeling Vurdere føring utenfor anlegget sammen med Fylkesmannens miljøvernavdeling.		
Daglig leder	Meldt videre til Leder Sjø (CNO)		
Daglig leder	Vurdere å kalle inn beredskapsgruppen		
Daglig leder	Dersom anlegget er havarert eller har forflyttet seg og kan komme i konflikt med skipstrafikk: varsle Kystverkets vaktssentral (NAVCO).		

Sjekkliste/kvitteringsliste for – handling ved rømming/mistanke om rømming			
Ansvar	Krav til utførelse	Kommentar	Dato, kl. slett og sign når utført
Daglig leder	Naboanlegg varsles		
Daglig leder	Sørge for at de nødvendige ressurser av folk og utstyr tilføres lokaliteten for å ivareta hendelsen, samt øvrig drift.		
Daglig leder	Oppdatere meldingen til Fiskeridirektoratet med rømmingstall		
Daglig leder	Melde inn fangst i gjenfangstgarn, kontinuerlig		
Daglig leder	Overgår mottatt gjenfangst lokalitetens dødfisk-kapasitet – tilføre beredskapskapasitet for kverning av dødfisk og transport for ensilasje. <u>Alternativer:</u> • Landbase/Lokalitetsbåt engasjert som mottaksstasjon • Våre andre lokaliteter (ikke å foretrekke/smitte) • Beredskapsflåte CNO • Hordafôr og Akva-Ren – Avtale for mottak av ensilerte biprodukter		
Daglig leder	Send inn del 2 til Fiskeridirektoratet, senest en uke etter hendelsen.		
Daglig leder	Varsle Fiskeridirektoratets regionskontor og Fylkesmannens miljøvernavdeling ved avslutning av gjenfangst		
Daglig leder	Kommunikasjon med media er det kun daglig leder som skal gjøre. Aktuelle tema å informere om kan være: • Skadebegrensende tiltak er iverksatt/planlegges (gjenfangst, overvåking av vassdrag ol) • Mottaksstasjon • Dusør • Gjeldende fiskeregler		
Daglig leder	Opprette registrering og mottaksstasjon av fisk på land.		
Daglig leder	Oppfølging av myndigheter i etterkant av hendelsen		
Daglig leder	Kalle inn beredskapsgruppen til å gjennomføre granskning av hendelsen		
Daglig leder	Utarbeide sluttrapport/granskningsrapport		
Daglig leder	Loggføre alle observasjoner, tiltak og statusmøter. Møtereferater skal distribueres til alle deltagere i beredskapsgruppen så raskt som mulig etter møtene.		
Kvalitets-Koordinator	Er lokaliteten ASC sertifisert, eller i prosess med å bli sertifisert, skal ASC varsles via sertifiseringsorganet.		

Fiskeridirektoratet – rømmingsmelding i Min side består av tre deler:

Del 1:

- Sendes umiddelbart etter at hendelsen er oppdaget eller oppdretter har fått mistanke om mulig rømming. Kan f.eks. oppdateres med endelig rømmingstall

Gjenfangst:

- Sendes inn kontinuerlig så lenge så lenge det drives gjenfangst i sjøen

Del 2:

- Sendes senest én uke etter at aktuelle merder er kontrollert og skadeomfanget er endelig fastsatt.
- Skjemaet er endelig og lukker den aktuelle rømmingshendelsen.

Kontaktliste

Funksjon	Telefon	Mail
Daglig leder	905 24 019	erik@ballangensjofarm.no
Tilvekstsenter	913 93 026 / 913 94 116	tilvekstsenter@ballangensjofarm.no
Leder Sjø (Frode Holmvaag/CNO)	990 13 998	frode.holmvaag@cermaq.com
Mattilsynet	22 40 00 00	
Fiskeridirektoratet – Rømming	55 23 83 37/ 911 03 277	
Fiskeridirektoratet – Annet	911 03 277	
Kystverkets vaktsentral (NAVCO)	22 42 23 31	
Fylkesmannen i Nordland miljøvernavdelingen	73 19 97 00	
Hordafor (Beredskapstelefon)	948 45 365	
Akva-Ren	777 11 170	
Naboanlegg (Ellingsen/Stabben)	920 30 566	svein@ellingsen.no
Gjenfangst: Yrkesfisker Halle Aronsen/Skarstad	970 86 132	
Gjenfangst: Yrkesfisker Odd-Tore Grønnli/Ballangen	915 10 434	
Gjenfangst: Yrkesfisker Geir Johnsen/Narvik	951 35 282	

Beredskapsgruppen (driftsledere kalles kun inn ved behov)

Navn, funksjon	Telefon	Mail	Vara
Erik Sommerli, Daglig leder, leder beredskapsgruppen	905 24 019	erik@ballangensjofarm.no	HR-HMSK leder
Tor-Einar Olaussen, HR/HMSK leder	932 18 149	toreinar@ballangensjofarm.no	
Halvard Storfjell, Driftsleder	459 06 890	halvard@ballangensjofarm.no	
Anders Amundsen, Driftsleder		andersa@ballangensjofarm.no	
Daniel Bakke, Anlegg- og utstyrsansvarlig	481 20 925	daniel@ballangensjofarm.no	
Vegard Aspelund, Vedlikeholdsleder	482 97 212	vegard@ballangensjofarm.no	
Kent David Pedersen, Kvalitetskoordinator	916 29 126	kentdavid@ballangensjofarm.no	

Hvis hendelsen er av en slik karakter at CNO må involveres, vil beredskapsgruppen bli utvidet med personell fra CNO

Gjenfangst

Fase 1 – gjenfangst ved anlegget:

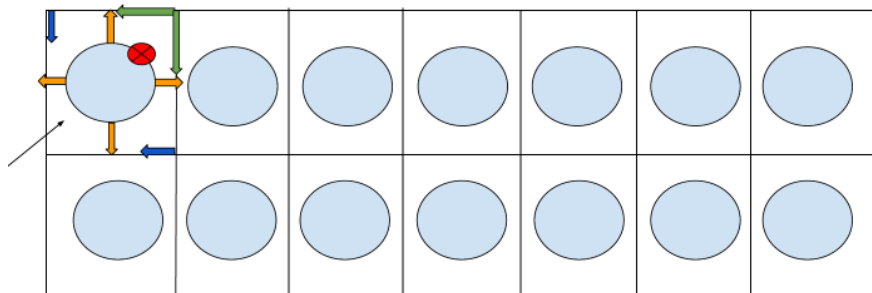
Så snart vi har rømming eller mistanke om rømming, har vi plikt til å raskest mulig foreta effektiv gjenfangst, i første omgang begrenset til sjøområdet inntil 500 m fra anlegget. Det er lokalitetens personell og/eller andre ansatte i virksomheten som foretar gjenfangst ved anlegget. Det er viktig at gjenfangsten blir så effektiv som mulig. Garntype velges ut fra størrelse på fisk i anlegget.

Prinsippskisse gjenfangstgarn:

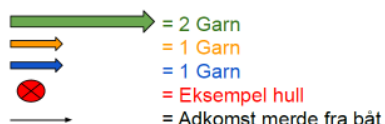
4 stk. enkeltgarn settes fra merd i 90° ut mot ramme – kl. 12, 3, 6 og 9

2 stk. lenker bestående av 2 garn hver settes fra hjørne kagge mot enkeltgarn 90° - i den sektoren hull er observert

2 enkeltgarn settes fra kagge

NB! Dette er en prinsippskisse
En må i hvert tilfelle vurdere
hvordan en skal sette garnene, for
at gjenfangsten skal bli så effektiv
som mulig

Tilgjengelig gjenfangstgarn på våre flåter i Ofotfjorden				
Flåte	Ant/Fiskestørrelse	Maskevidde (mm)	Størrelse (lengde/dybde i meter)	Oppbevares hvor?
Valhall	10 stk/50-500g	20	27/2,0	Klar i kasser i kjeller flåte Valhall
	10 stk/500-2000g	45	27/1,8	
	10 stk/2000-8000g	63	27/1,9	
Ofoten	10 stk/ 50-500g	20	27/2,0	Klar i kasser i kjeller flåte Ofoten
	10 stk/ 500-2000g	45	27/1,8	
	10 stk/ 2000-8000g	63	27/1,9	
Luna	10 stk /50-500g	20	27/2,0	Klar i kasser på lagerrom
	10 stk/ 500-2000g	45	27/1,8	
	10 stk/ 2000-8000g	63	27/1,9	
Sum	30 stk/50-500g	20	810	
	30 stk/500-2000g	45	810	
	30 stk/2000-8000g	63	810	

*Ved forandring i faktisk ant/størrelse beredskapsgarn, skal denne tabellen oppdateres

Fase 2 – Utvidet gjenfangst i sjø:

Fiskeridirektoratets regionskontor kan i samråd med Fylkesmannens miljøvernavdeling, pålegge oss å utvide eller innskrenke gjenfangstplikten i tid og geografisk utstrekning.

Ut ifra sannsynlighet for at flere enn en lokalitet trenger beredskapsgarn samtidig, vil en kunne hente garn fra de lokalitetene som ikke er rammet, og bruke der det trengs.

Eksterne ressurser:

Ved større rømningshendelser vil vi være avhengig av at både profesjonelle fiskere og frivillige stiller opp og bidrar for å effektivisere gjenfangsten. Vi har avtale med noen yrkesfiskere at vi kan kontakte dem hvis dette oppstår

Dusør:

For å stimulere til gjenfangst, bidra til effektivisering av gjenfangsten, samt å vise at selskapet tar ansvar for «oppdyddingen» etter en rømming, samt setter pris på innsatsen som gjøres av de som fisker – følger vi Sjømat Norges anbefaling mht. dusør for gjenfangstfisk

Se vedlegg:

- Sjømat Norge – Anbefalinger i forhold til bruk av dusør i forbindelse med gjenfangst i sjø etter rømming av laksefisk

Mottak av gjenfangstfisk

Vi er forpliktet til å ta imot egen fisk som lovlig blir fisket av andre i et område definert av Fiskeridirektoratets regionskontor, i samråd med Fylkesmannens miljøvernavdeling. Rømt fisk som blir fisket av oss, våre samarbeidspartnere eller andre, blir mottatt, kvernet og lagret alternativt:

- Våre lokaliteter
- Beredskapsflåte CNO
- Hordafôr og Akva-Ren – Avtale for mottak av ensilerte biprodukter

Interne ressurser for håndtering av dødfisk					
Type utstyr	Type ressurs	Produktnavn	Kapasitet/Størrelse	Antall	Sted
Kvern	Stasjonær ressurs	Flåte Ofoten	1 m3/time	1	Jevik
Kvern	Stasjonær ressurs	Flåte Valhall	1 m3/time	1	Tortenneset
Kvern	Stasjonær ressurs	Flåte Luna	2 m3/time	1	Kvernes
Kvern	Stasjonær ressurs	Flåte Midgard	2 m3/time	1	Pundsvik-I
Ensilasjetank	Stasjonær ressurs	Flåte Ofoten	60 m3	1	Jevik
Ensilasjetank	Stasjonær ressurs	Flåte Valhall	50 m3	1	Tortenneset
Ensilasjetank	Stasjonær ressurs	Flåte Luna	80 m3	1	Kvernes
Ensilasjetank	Stasjonær ressurs	Flåte Midgard	100 m3	1	Pundsvik-I

I Steigen (CNO):

Beredskapsflåte ensilasje – med kvern og tank-kapasitet på 100 m³

Seilingstid: ca 7 timer

Ekstern:

Ballangen Sjøfarm har avtale med Hordafôr og Akva-Ren for mottak av ensilerte biprodukter.

Registrering/Rapportering:

Skjema for gjenfangstfiske – fylles fortløpende ut – for hver gang gjenfangst leveres. Dataene fra dette skjema sendes fortløpende inn til Fiskeridirektoratet via gjenfangstskjema (Min side), så lenge gjenfangsten pågår. Alt av fisk, fugl og dyr skal registreres.

Annet:

For utfyllende råd og anbefalinger, se vedlegg til denne plan: Sjømat Norge – Anbefalinger omkring mottak av gjenfanget fisk etter rømming

Beredskapsøvelser

Det skal gjennomføres øvelser på håndtering av rømming årlig. Øvelsen skal dokumenteres i sin helhet fra planlegging, gjennomføring og evaluering.

Registrering

Fishtalk

Rømming skal registreres som kvalitetsavvik

Min side – Fiskeridirektoratet

Skjema for gjenfangstfiske – til intern bruk – data overføres til Min side

HENVISNING

Vedlegg:

- Skjema for gjenfangstfiske
- Sjømat Norge – Anbefalinger omkring mottak av gjenfanget fisk etter rømming
- Sjømat Norge – Anbefalinger i forhold til bruk av dusør i forbindelse med gjenfangst i sjø etter rømming av laksefisk

Kryssreferanser:

- Risikovurdering rømming
- Alarmplan
- Veileder for beredskap ved rømming (Fiskeridirektoratet)
- Beredskapsplan for værmessig påvirkning og havari
- Risikovurdering ytre miljø – Matfisk
- Risikovurdering fiskehelse – Matfisk
- Risikovurdering fiskevelferd – Matfisk
- Prosedyre for dykking
- Prosedyre for avvikshåndtering og forslag til forbedring
- Samdriftsavtale mellom Ballangen Sjøfarm og Cermaq Norway
- Hordafôr og Akva-Ren – Avtale for mottak av ensilerte biprodukter
- Telefonliste yrkesfiskere

Eksterne referanser:

- Lov om akvakultur
<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2005-06-17-79>
- Forskrift om internkontroll for å oppfylle akvakulturlovgivningen (IK-Akvakultur)
<http://www.lovdata.no/for/sf/fi/fi-20040319-0537.html>
- Forskrift til krav om teknisk standard for flytende akvakulturanlegg (Nyteknikk)
<http://www.lovdata.no/cgi-wift/ldles?doc=/sf/sf/sf-20110816-0849.html>
- Forskrift om drift av akvakulturanlegg (akvakulturdriftsforskriften)
<http://www.lovdata.no/for/sf/fi/fi-20041222-1785.html>
- Lov om dyrevelferd
<http://www.lovdata.no/all/hl-20090619-097.html>
- Forskrift om fellesansvar for utfisking mv. av rømt oppdrettsfisk
<https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2015-02-05-89>
- Forskrift om utøvelse av fisket i sjøen
<https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2004-12-22-1878>
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (IK-HMS)
<http://www.lovdata.no/cgi-wift/ldles?doc=/sf/sf/sf-19961206-1127.html>
- Naturmangfoldloven
<http://lovdata.no/lov/2009-06-19-100>
- Forskrift om utførelse av arbeid
<https://lovdata.no/forskrift/2011-12-06-1357>
- Global GAP – AQ 07.03.01
- Global GAP – AQ 20.09.02
- ASC Salmon Standard V1.4 – Criterion 3.4